

Villkor och begränsningar för statsunderstöd

15.1.2026

Allmänt

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar statsunderstöd med anslag i statsbudgeten. Tillstånds- och tillsynsverket bereder understödsbesluten, övervakar användningen av understöden och bedömer verkningarna av dem.

I den verksamhet som statsunderstödet beviljas för ska understödstagaren iaktta de villkor och begränsningar som nämns i statsunderstödsbeslutet.

Användning av understödet

Statsunderstöd får användas endast för ändamål som överensstämmer med statsunderstödsbeslutet.

De faktiska inkomsterna och kostnaderna för det projekt som beviljats understöd ska följas upp under ett eget kostnadsställe eller med ett motsvarande separat uppföljningsobjekt i bokföringen (nedan "kostnadsställe"). I understödsbeslutet fastställs det hur stor del av de faktiska totala kostnaderna för den understödda verksamheten som statsunderstödet får täcka.

Statsunderstödet som beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket är avsett att täcka det underskott för projektet som uppstår då man från de godtagbara kostnaderna drar av övriga understöd och de intäkter projektet ger upphov till. Om Tillstånds- och tillsynsverkets understöd överskrider det faktiska underskottet, ska den överstigande delen återbetalas till Tillstånds- och tillsynsverket (se återbetalning av understöd).

Statsunderstödet får inte delas vidare till en annan aktör, om det inte står skrivet i statsunderstödsbeslutet.

Statsunderstödsstagaren ska i så fall ingå ett avtal om användningen av statsunderstödet, övervakningen av användningen och villkoren för dessa med den som genomför verksamheten eller projektet.

Statsunderstödet får användas endast under den användningsperiod som anges i understödsbeslutet. Kostnader som inte är redovisade under användningsperioden för understödet godtas inte som kostnader för understödet.

Godtagbara och totala kostnader

Som godtagbara anses sådana kostnader som är nödvändiga med tanke på den understödda verksamheten och som till beloppet är skäligen. Vad som är godtagbara kostnader finns närmare definierat i de separata ansökningsanvisningarna och/eller i understödsbeslutet. Godtagbara kostnader är de kostnader som enligt bokföringslagen (1336/1997), bokföringsförordningen (1339/1997) och enligt god bokföringssed ska tas upp som kostnader under

användningsperioden för understödet. Om understödet används för anskaffning av lösa anläggningstillgångar och anskaffningsutgifterna tas upp i balansräkningen, kan anskaffningsutgifterna dock i sin helhet beaktas som godtagbara kostnader under anskaffningsåret.

Som skäligen kostnader godtar Tillstånds- och tillsynsverket löner eller arvoden som för varje löntagare utgör högst ett belopp motsvarande en årslön på 80 000 euro jämte lagstadgade bikostnader. Lönen kan betalas antingen som lön i pengar eller som naturaförmån.

Som skäligen resekostnader godtas kostnader som uppkommit i överensstämmelse med statens resereglemente. Kostnader av penninggåvor eller presentkort som har ett penningvärde är inte godtagbara.

Mervärdesskatt beaktas som total kostnad bara om den förblir en slutlig kostnad för understödstagaren. Vid understöd som beviljas kommuner beaktas bara kostnader utan mervärdesskatt.

Som personalkostnader som ingår i de direkta omkostnaderna för projektet som stöds betraktas kostnaderna för avlöning av personal för projektet. Om inget annat har angetts i beslutet betraktas som direkta kostnader också kostnader för övriga anställda. Understödsstagaren ska på ett tillförlitligt sätt, till exempel med hjälp av redovisning för arbetstiden, påvisa att den arbetsinsats som utförts direkt hänför sig till projektet.

Lös egendom som förvärvats inom projektet ska bli kvar och tjäna understödstagarens allmännyttiga verksamhet.

Kostnader som inte kan innefattas i totala kostnader

Som totala kostnader anses inte:

- avskrivningar
- kostnader för kapitalanskaffning
- utgifter för affärs- och placeringsverksamhet
- reserver
- kalkylmässiga poster som inte baserar sig på redan realiserade kostnader
- kostnader för lokaler om de uppkommer oberoende av projektet
- låneamorteringar
- räntor på lån
- avgifter för icke-lagstadgade tilläggspensioner
- avgångsvederlag eller lönekostnader som betalas för uppsägningstid utan arbetsplikt
- resultatbonus
- rättegångskostnader
- ersättningar som en domstol har fattat beslut om
- avgifter av straffnatur, t.ex. böter eller drömsmålsräntor.
- återbetalning av understöd, återkravsplikt eller kreditförlust för understöd som fördelats vidare

- kostnader för anskaffningar som har gjorts i strid med upphandlingslagen
- kostnader för anskaffningar som har gjorts i strid med villkoren för mindre anskaffningar
- kostnader för anskaffningar som har gjorts i strid med sanktioner

Ändring av ändamålet och användningstiden samt villkoren

Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan av understödstagaren av en välgrundad anledning ändra understödets ändamål och användningstid samt villkor. Ansökan om en sådan ändring ska göras senast 30 dagar innan understödets användningstid utgår.

Ansökan görs i e-tjänsten (<https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi>).

Understödsstagarens skyldigheter

Givande av information

Mottagaren av statsunderstöd ska ge Tillstånds- och tillsynsverket korrekta och tillräckliga uppgifter för att det ska kunna övervakas att villkoren i statsunderstödsbeslutet följs.

Mottagaren av statsunderstöd ska utan dröjsmål meddela Tillstånds- och tillsynsverket om ändringar som inverkar på genomförandet av ändamålet med statsunderstödet eller användningen av understödet. Med ändring avses i synnerhet ändringar som inverkar på uppfyllandet av villkoren och begränsningarna för hur statsunderstödet får användas. Också väsentliga ändringar i kvaliteten på och omfattningen eller finansieringen av projektet eller verksamheten som ska få understöd är ändringar som inverkar på användningen av statsunderstödet. Grund för bedömning av ändringen är de uppgifter som har getts i understödsansökan och som tagits som grund för statsunderstödsbeslutet.

Konkurrensutsättning enligt upphandlingslagen

Mottagaren av understöd ska utreda och i sin verksamhet beakta sin eventuella skyldighet enligt upphandlingslagen (lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016). Upphandlande enheter är utöver statliga, kommunala och församlingars myndigheter bl.a. sådana mottagare av statsunderstöd som uppfyller kännetecknen för offentligrättsliga organ enligt 5 § i lagen. Ett offentligrättsligt organ är skyldigt att konkurrensutsätta sin upphandling och då följa förfarandena enligt upphandlingslagen.

Om mottagaren av understödet för den upphandling som görs får mer än hälften av värdet av en sådan upphandlad enhet som avses i lagen om offentlig upphandling, är understödstagaren skyldig att för den upphandlingens del följa lagen om offentlig upphandling.

Med upphandling avses köp eller hyra av varor och tjänster eller därmed jämförbar verksamhet samt utförande av entreprenad mot ekonomisk ersättning. Upphandling är t.ex. inte

- att utföra något som eget arbete,
- att anställa någon,

- att förvärva eller hyra mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom.

Mindre anskaffningar

Också om en anskaffning inte omfattas av tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling förutsätter Tillstånds- och tillsynsverket att alla anskaffningar till ett värde av minst 30 000 euro + moms konkurrensutsätts. Konkurrensutsättningen av en dylik liten anskaffning ska genomföras så att man begär anbud av fler än en varu- eller tjänsteleverantör. De handlingar som gäller konkurrensutsättningen ska förvaras som en del av förvaltnings- och bokföringsmaterialet och de ska på begäran sändas till Tillstånds- och tillsynsverket.

Om understödstagaren själv producerar en tjänst eller vara som mottagaren behöver beaktas som godtagbara kostnader endast de verkliga produktionskostnaderna för tjänsten eller varan.

Beaktande av sanktioner

Understödsdagarna ska se till att EU:s, FN:s eller Finlands myndigheters sanktioner eller frysningsbeslut som gäller tillgångar inte gäller

- understödstagarens organisation eller dess indirekta eller direkta ägare, medlemmar i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, personer som har bestämmande inflytande, representations-, besluts- eller tillsynsrätt eller andra förmånstagare,
- understödstagarens avtalsparter, underleverantörer, mottagare av överfört understöd eller samarbetspartner eller deras indirekta eller direkta ägare, medlemmar i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller personer som har bestämmande inflytande, företrädes-, besluts- eller tillsynsrätt eller andra förmånstagare eller
- förmånstagare till verksamheten som finansieras med statsunderstöd.

Understödsdagaren ska vid anskaffningar säkerställa att varken anbudsgivaren eller dess förmånstagarkrets är föremål för sanktioner eller frysningsbeslut som meddelats av Europeiska unionen, Förenta nationerna (FN) eller finska myndigheter.

Understödsdagaren ska omedelbart anmäla till Tillstånds- och tillsynsverket om understödet har använts i strid med sanktionerna.

Ordande av arbetstidsredovisning

Understödsdagaren ska sörja för adekvat arbetstidsredovisning om det är nödvändigt för att det på ett tillförlitligt sätt ska gå att bekräfta lönekostnaderna för verksamheten som får specialunderstöd.

Försäkring

Understöddstagaren ska på ett tillräckligt och ändamålsenligt sätt ta en försäkring för egendomen som är köpt med statsunderstödet.

Jämställdhet, likabehandling och webbtillgänglighet

Understöddstagaren ska i sin verksamhet främja jämställdhet och likabehandling och fullgöra arbetsgivarens skyldigheter enligt jämställdhetslagen (lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 609/1986) och diskrimineringslagen (1325/2014).

Mottagaren av understöd ska utreda och i sin verksamhet beakta sin eventuella skyldighet att följa lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019). Lagen gäller förutom myndigheter även sådana mottagare av statsunderstöd som uppfyller kännetecknen för en offentligrättslig inrättning enligt 2 § i lagen.

En offentligrättslig institution ska säkerställa att dess digitala tjänster iakttar kraven på tillgänglighet i lagen. Kraven på tillgänglighet gäller även stöddtagare som inte uppfyller kriterierna för en offentligrättslig inrättning om de får ett projektunderstöd för kostnader för att utveckla eller för den årliga driften av digitala tjänster och understödet överskrider hälften av beloppet för dessa kostnader.

Bokföring, revision och granskning av verksamheten

Understöddstagaren ska ordna bokföringen i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997). Bokföringen ska ordnas så att man med hjälp av den i ett separat kostnadsställe kan följa upp hur understödet används på ett tillförlitligt sätt.

Redovisning för hur understödet har använts

Redovisningen ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket inom den tidsfrist som anges i understödsbeslutet.

Till redovisningen för understödet ska fogas

- en kostnadsställerapport över realiserade inkomster och utgifter för den understödda verksamheten under användningsperioden för understödet.
- en redogörelse för eller rapport över den verksamhet som beviljats understöd.

På begäran ska understöddstagaren också lämna in andra utredningar som behövs för övervakning av att villkoren i statsunderstödsbeslutet har följts, exempelvis en huvudbok som motsvarar kostnadsstället.

Återbetalning och återkrav av understöd

Statsunderstöddstagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett statsunderstöd eller en del av det som den fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund.

Statsunderstöddstagaren ska också betala tillbaka statsunderstödet eller en del av det om det inte har använts på det sätt som förutsätts i statsunderstödsbeslutet. Om beloppet som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte återbetalas.

Bestämmelserna om återkrav av statsunderstöd finns i 21 och 22 § i statsunderstödslagen.

Ränta på beloppet som återbetalas eller återkrävs

Understöddstagaren ska betala årlig ränta på det belopp som återbetalas eller återkrävs från och med betalningsdagen enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1982/19820633> utökat med tre procentenheter.

Om beloppet som återkrävs inte betalas senast på den av Tillstånds- och tillsynsverket fastställda förfallodagen ska en årlig dröjsmålsränta betalas enligt räntesatsen som avses i 4 § 1 momentet i räntelagen.

Den sökande ska kontakta Tillstånds- och tillsynsverket innan understödet återbetalas.

Granskningsrätt

Tillstånds- och tillsynsverket har vid utbetalningen av statsunderstöd och tillsynen av användningen rätt att göra nödvändiga granskningar av understöddstagarens ekonomi och verksamhet.

Om statsunderstödet är beviljat så att det kan användas för någon annans projekt eller verksamhet än understöddstagarens så har Tillstånds- och tillsynsverket rätt att granska ekonomin och verksamheten också hos den understödsanvändaren.

Statsunderstöddstagaren ska utan ersättning ge den tjänsteman och revisor som utför granskningen alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen samt även i övrigt bistå vid granskningen.